

Έρευνα σε 68 χώρες δείχνει ότι οι άνθρωποι εξακολουθούν να εμπιστεύονται τους επιστήμονες: Παγκόσμια ευρήματα από τη μεγαλύτερη μελέτη μετά την πανδημία για την εμπιστοσύνη στους επιστήμονες

Μια διεθνής ομάδα 241 ερευνητών και ερευνητριών, με επικεφαλής την Dr. Viktoria Cologna (Πανεπιστήμιο Harvard, ETH Zurich) και τον Dr. Niels G. Mede (Πανεπιστήμιο Ζυρίχης), εξέτασε την εμπιστοσύνη στους/στις επιστήμονες σε 68 χώρες. Στην ομάδα των ερευνητών/τριών συμμετείχε και η Κατερίνα Πετκανοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Παρά τους συχνούς ισχυρισμούς περί κρίσης εμπιστοσύνης στην επιστήμη, τα αποτελέσματά της έρευνας, που δημοσιεύτηκαν αυτή την εβδομάδα στο επιστημονικό περιοδικό **Nature Human Behaviour** (<https://www.nature.com/articles/s41562-024-02090-5>), δείχνουν ότι οι περισσότεροι άνθρωποι στις περισσότερες χώρες έχουν σχετικά υψηλά επίπεδα εμπιστοσύνης στους/στις επιστήμονες. Επιπλέον, η πλειοψηφία των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα πιστεύει ότι οι επιστήμονες πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στην κοινωνία και στη διαμόρφωση πολιτικών.

«Τα αποτελέσματά μας δείχνουν ότι οι περισσότεροι άνθρωποι στις περισσότερες χώρες έχουν σχετικά υψηλή εμπιστοσύνη στους/στις επιστήμονες και επιθυμούν οι επιστήμονες να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία και στη διαμόρφωση πολιτικών», δηλώνει η επικεφαλής της μελέτης Viktoria Cologna .

Αυτή η μελέτη είναι το αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας [TISP Many Labs](#), μιας συνεργατικής προσπάθειας που επέτρεψε στους/στις συγγραφείς να μελετήσουν 71.922 άτομα σε 68 χώρες, συμπεριλαμβανομένων πολλών χωρών του «Παγκόσμιου Νότου» που δεν έχουν ερευνηθεί επαρκώς. Ο Niels Mede, δεύτερος επικεφαλής της μελέτης, αναφέρει: «Η μελέτη αποτελεί την πιο ολοκληρωμένη μετα-πανδημική αποτύπωση της εμπιστοσύνης στους/στις επιστήμονες, των προσδοκιών των ανθρώπων για τη συμμετοχή των επιστημόνων στην κοινωνία και τη διαμόρφωση πολιτικών, καθώς και των απόψεων της κοινής γνώμης για τις προτεραιότητες της επιστημονικής έρευνας».

Βασικά Ευρήματα

Εκτεταμένη εμπιστοσύνη: Σε 68 χώρες, η μελέτη δείχνει ότι η πλειοψηφία των ανθρώπων έχει σχετικά υψηλή εμπιστοσύνη στους/στις επιστήμονες (μέσο επίπεδο εμπιστοσύνης = 3,62, σε κλίμακα από 1 = πολύ χαμηλή εμπιστοσύνη έως 5 = πολύ υψηλή εμπιστοσύνη). Τα περισσότερα άτομα που ερωτήθηκαν αντιλαμβάνονται τους/τις επιστήμονες ως καταρτισμένους/ες (78%), ειλικρινείς (57%) και με ενδιαφέρον για την ευημερία των ανθρώπων (56%).

Επιθυμία για συμμετοχή των επιστημόνων: Η πλειοψηφία των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα υποστηρίζει ότι η επιστήμη θα πρέπει να έχει έναν ενεργό ρόλο στην κοινωνία και τη χάραξη πολιτικών. Σε παγκόσμιο επίπεδο, το 83% των ατόμων που ερωτήθηκαν πιστεύει ότι οι επιστήμονες πρέπει να επικοινωνούν την επιστήμη στο ευρύ κοινό. Μόνο μια μειοψηφία (23%) θεωρεί ότι οι επιστήμονες δεν πρέπει να υποστηρίζουν ενεργά συγκεκριμένες πολιτικές. Το 52% πιστεύει ότι οι επιστήμονες πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στη διαδικασία χάραξης πολιτικών.

Παρόλα αυτά, τα ευρήματά μας επιβεβαιώνουν και τα αποτελέσματα προηγούμενων μελετών που δείχνουν σημαντικές διαφορές μεταξύ χωρών και πληθυσμιακών ομάδων. Συγκεκριμένα, διαπιστώνουμε ότι στις δυτικές χώρες, οι άνθρωποι με δεξιές πολιτικές απόψεις έχουν λιγότερη εμπιστοσύνη στους/στις επιστήμονες σε σύγκριση με όσους έχουν αριστερές απόψεις. Ωστόσο, στις περισσότερες χώρες, ο πολιτικός προσανατολισμός και η εμπιστοσύνη στους/στις επιστήμονες δεν σχετίζονται.

Προκλήσεις και Συστάσεις

Τα ευρήματά μας αναδεικνύουν επίσης ορισμένα πεδία ανησυχίας. Σε παγκόσμιο επίπεδο, λιγότερα από τα μισά άτομα που συμμετείχαν στην έρευνα (42%) πιστεύουν ότι οι επιστήμονες λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των άλλων. Επιπλέον, τα αποτελέσματά μας δείχνουν ότι πολλοί άνθρωποι, σε πολλές χώρες, αισθάνονται ότι οι προτεραιότητες της επιστήμης δεν ευθυγραμμίζονται πάντα με τις δικές τους. Οι συμμετέχοντες/ουσες έδωσαν υψηλή προτεραιότητα στην έρευνα που επικεντρώνεται στη βελτίωση της δημόσιας υγείας, στην επίλυση ενεργειακών προβλημάτων και στη μείωση της φτώχειας. Αντίθετα, δόθηκε χαμηλότερη προτεραιότητα στην έρευνα για την ανάπτυξη αμυντικής και στρατιωτικής τεχνολογίας. Μάλιστα, οι συμμετέχοντες/ουσες θεωρούν ότι η επιστήμη δίνει μεγαλύτερη προτεραιότητα στην ανάπτυξη στρατιωτικής τεχνολογίας από ό,τι επιθυμούν οι ίδιοι/ες.

Συστήνουμε στους/στις επιστήμονες να λάβουν σοβαρά υπόψη αυτά τα αποτελέσματα, να αναζητήσουν τρόπους να γίνουν πιο δεκτικοί/ες σε ανατροφοδότηση και ανοιχτοί/ες στον διάλογο με το κοινό, να βρουν τρόπους στις δυτικές χώρες να προσεγγίσουν συντηρητικές ομάδες και, μακροπρόθεσμα, να εξετάσουν τον ρόλο τους στη διαμόρφωση προτεραιοτήτων που ευθυγραμμίζονται με τις αξίες του κοινού.

Εκτός από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων τους σε ένα επιστημονικό περιοδικό, οι συγγραφείς ανέπτυξαν επίσης έναν πίνακα οπτικοποίησης δεδομένων, στον οποίο οι χρήστες/τριες μπορούν να εξερευνήσουν τα δεδομένα και να κάνουν συγκρίσεις μεταξύ χωρών: <https://www.tisp-manylabs.com/explore-tisp-data>.

Τα πλήρη δεδομένα που υποστηρίζουν αυτή τη μελέτη, καθώς και μια λεπτομερής περιγραφή τους, έχουν δημοσιευτεί στο περιοδικό **Scientific Data** (<https://doi.org/10.1038/s41597-024-04100-7>). Η συνολική βάση δεδομένων περιλαμβάνει επίσης δεδομένα για την επικοινωνία της επιστημονικής γνώσης, τον λαϊκισμό που σχετίζεται με επιστημονικά ζητήματα και τις αντιλήψεις της κοινής γνώμης για την κλιματική αλλαγή.

- **Εξερευνήστε τον Πίνακα:** <https://www.tisp-manylabs.com/explore-tisp-data>
- **Μάθετε Περισσότερα για το Πρόγραμμα:** <https://www.tisp-manylabs.com/>